

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. június 2.
(OR. en)

10136/23

**Intézményközi referenciaszám:
2023/0170(NLE)**

**JUSTCIV 81
JAI 772
FREMP 174**

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2023. június 1.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2023) 281 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS HATÁROZATA a tagállamoknak az Európai Unió érdekében a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. január 13-i egyezmény részes feleivé válására vagy annak maradására való felhatalmazásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2023) 281 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2023) 281 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.5.31.
COM(2023) 281 final

2023/0170 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

**a tagállamoknak az Európai Unió érdekében a felnőttek nemzetközi védelméről szóló,
2000. január 13-i egyezmény részes feleivé válására vagy annak maradására való
felhatalmazásáról**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az EU célja a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség létrehozása, fenntartása és továbbfejlesztése, amelyben biztosított a személyek szabad mozgása, az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés és az alapvető jogok teljes körű tiszteletben tartása.

E célnak ki kell terjednie az olyan felnőttek határokon átnyúló védelmére is, akik személyes képességeik hiányának vagy korlátozottságának szintje miatt nincsenek olyan helyzetben, hogy megvédhessék érdekeiket (a továbbiakban: felnőttek). Felnőtt a 18. életévét betöltött személy.

A népesség elöregedése, és ebből adódóan az életkorral összefüggő betegségek gyakoribb előfordulása, valamint a fogyatékkal élő személyek számának emelkedése miatt egyre több ilyen helyzetben lévő felnőtt él az EU-ban. Ezek a felnőttek a lakóhelyük szerinti tagállam nemzeti jogszabályaitól függően bíróság vagy közigazgatási hatóság által hozott védelmi intézkedés hatálya alá tartozhatnak, vagy az érdekeik képviselőjére előzetesen (képviseleti jogkör révén) kijelölt harmadik fél is támogathatja őket.

Előfordulhat, hogy e felnőtteknek egy másik országban található vagyontárgyaikat vagy ingatlanaikat kell kezelniük, külföldön sürgősségi ellátást vagy tervezett orvosi ellátást kell igénybe venniük, vagy különféle okokból más országba kell költözniük.

Ezekben a határokon átnyúló helyzetekben a felnőtteknek a tagállamok összetett és néha egymásnak ellentmondó szabályai között kell eligazodniuk. Így például el kell dönteniük, hogy melyik bíróság vagy más, a védelmi intézkedések meghozatalára hatáskörrel rendelkező hatóság rendelkezik joghatósággal, melyik jog alkalmazandó az ügyükre, és hogyan ismerhetők el vagy juttathatók érvényre a külföldön hozott határozatok vagy a külföldön kialakított képviseleti jogkör. Ez olyan helyzetekhez vezet, amikor a felnőttek, családjuk és képviselőik jelentős jogbizonytalanságot tapasztalnak azzal kapcsolatban, hogy milyen szabályok alkalmazandók az ügyükre, valamint az általuk elvégzendő eljárások kimenetele és annak alaki követelményei tekintetében. Gyakran hosszú és költséges eljárásokon kell átesniük ahhoz, hogy védelmük határon átnyúló helyzetekben továbbra is hatékony legyen, illetve hogy külföldön is élhessenek jogaikkal. Egyes esetekben a védelmüket és a képviselőjüknek biztosított jogkört végül sem a bíróságok, sem az igazságszolgáltatáson kívüli szereplők, például bankok, egészségügyi személyzet vagy ingatlanügynökök nem ismerik el.

2000. január 13-án, a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia – a nemzetközi magánjog szabályainak fokozatos egységesítésén munkálkodó kormányközi szervezet¹ – égisze alatt elfogadásra került a felnőttek nemzetközi védelméről szóló egyezmény (a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény). Ez az egyezmény a joghatóságra, az alkalmazandó jogra, a védelmi intézkedések elismerésére és végrehajtására vonatkozó szabályrendszert, valamint a képviseleti jogkörre alkalmazandó joggal kapcsolatos rendelkezéseket tartalmaz, amelyek határokon átvitelően érvényre juttatják ezt a jogkört. Emellett együttműködési mechanizmusokat hoz létre a Szerződő Államok illetékes hatóságai és a Szerződő Államok központi hatóságai között.

¹ A Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia [alapokmányának](#) 1. cikke.

Az általános vélekedés szerint ez az egyezmény olyan rugalmas nemzetközi magánjogi eszköznek tekinthető, amely globális szinten megfelel a célnak. A felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény gyakorlati működésével foglalkozó különbizottság² keretében a közelmúltban végzett munka eredményeként hamarosan hasznos eszközök (például gyakorlati kézikönyv) állnak majd a szakemberek rendelkezésére az egyezmény megfelelő alkalmazásához.

Az egyezménynek azonban jelenleg csak 12 uniós tagállam részes fele³. Az EU régóta célul tűzte ki, hogy valamennyi tagállam megerősítse a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezményt, és csatlakozzon ahhoz.

Az Európai Unió Tanácsa⁴, az Európai Parlament⁵ és az Európai Bizottság⁶ 2008 óta kifejezetten támogatja a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezményt. A hatékony működéséhez elengedhetetlen, hogy a tagállamok és egyéb országok széles körben megerősítsék a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezményt. A Parlament aktívan támogatta az egyezmény valamennyi tagállam általi megerősítését, valamint a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény kiegészítésére irányuló esetleges uniós jogalkotási kezdeményezést.

A Bizottság és a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia 2018. december 5. és 8. között közös nemzetközi konferenciát szervezett a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi

² <https://www.hcch.net/en/news-archive/details/?varevent=884>

³ Belgium, Csehország, Németország, Észtország, Görögország, Franciaország, Ciprus, Lettország, Málta, Ausztria, Portugália és Finnország.

⁴ A „Segítségre szoruló felnőttek jogi védelme” című tanácsi következtetésekből (14667/08 (Presse 299), 2008. október 24.) a Tanács felkérte azokat a tagállamokat, amelyek ezt még nem tették meg, hogy „*mielőbb kezdjék meg vagy folytassák aktívan [...] a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény „aláírási és/vagy megerősítési eljárását”, valamint felkérte azokat a tagállamokat, „amelyek még a belső konzultáció folyamatánál tartanak, [...] [a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezményhez való csatlakozás tekintetében], „hogy a lehető leghamarabb zárják le a konzultációkat”*. Ezen túlmenően az Európai Tanács a „Stockholmi Program – A polgárokat szolgáló és védő, nyitott és biztonságos Európa” című, 2009-ben elfogadott következtetéseiben kifejezte azon kívánságát, hogy a tagállamok „*a lehető leghamarabb*” csatlakozzanak a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezményhez.

⁵ Lásd: Az Európai Parlament 2008. december 18-i (P6_TA(2008)0638) állásfoglalása a Bizottságnak szóló ajánlásokkal a felnőttek jogi védelméről és annak határokon átnyúló vonatkozásairól (2008/2123(INI)) (2010/C 45 E/13). Az állásfoglalás 1–4. pontjában a Parlament a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény tagállamok általi ratifikálását szorgalmazta, és felkérte a Bizottságot, hogy nyújtson be jogalkotási javaslatot a tagállamok közötti együttműködés erősítéséről, összegezze a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény gyakorlati végrehajtásával kapcsolatos nehézségeket és megoldásokat, valamint értékelje annak lehetőségét, hogy az Európai Közösség egésze csatlakozik az egyezményhez. Meg kell jegyezni, hogy a Parlament 2008. évi állásfoglalása arra kérte a Bizottságot, hogy nyújtson be javaslatot, „*amint elegendő tapasztalat gyűlik össze a Hágai Egyezmény végrehajtásáról*”. Az Európai Parlament 2017. június 1-jén újabb állásfoglalást fogadott el, amelyben felszólította a tagállamokat, hogy írják alá és ratifikálják a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezményt, és a cselekvőképesség jövőbeli korlátozása esetére szóló meghatalmazásról szóló jogszabály bevezetésével nemzeti jogukban mozdítsák elő a felnőttek önrendelkezését.

⁶ Lásd: A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésén alapuló térség megvalósítása a polgárok szolgálatában / A stockholmi program végrehajtásáról szóló cselekvési terv, Brüsszel, 2010.4.20., COM(2010) 171 végleges. A stockholmi program végrehajtásáról szóló 2010. évi cselekvési terv 13. pontja („Az alapvető jogok biztosítása/ Kiszolgáltató csoportok” címsor alatt) utal arra, hogy az Európai Unió tagállamai csatlakoznak a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezményhez.

Hágai Egyezmény megerősítésének előmozdítása és a további intézkedést igénylő lehetséges hiányosságok vizsgálata céljából⁷.

Csehország, Franciaország és Szlovénia igazságügyi miniszterei 2021. május 3-án levélben kérték fel a Bizottságot, hogy gyorsítsa fel a jogalkotási kezdeményezéssel kapcsolatos előkészítő munkáját.

A Tanács 2021 júniusában következtetéseket⁸ fogadott el, amelyekben többek között felkérte a tagállamokat, hogy a lehető leghamarabb erősítsék meg a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezményt, és annak mérlegelésére ösztönözte a Bizottságot, hogy szükség van-e olyan európai uniós jogi keretre, amely elősegíti a védelmi intézkedések érvényesíthetőségét, és szükség esetén nyújtson be jogalkotási javaslatokat.

A portugál, a francia és a cseh elnökség 2021 és 2022 folyamán különböző rendezvényeket szervezett, hogy felhívja a figyelmet erre a kérdésre.

E tevékenységek ellenére az egyezmény megerősítésének üteme még mindig túl lassú. Néhány tagállamban a megerősítést megvalósító törvénytervezet évek óta a parlament napirendjén van, illetve a kormány az előkészítő munka lezárása ellenére sem nyújtotta be azt. Más tagállamok a gyakorlatban részben alkalmazzák az egyezményt (különösen a joghatóságra és az alkalmazandó jogra vonatkozó szabályokat) anélkül, hogy kezdeményeznék annak hivatalos megerősítését. Ez maga után vonná egy központi hatóság kijelölését a Szerződő Államok közötti együttműködés hatékonyságának biztosítása érdekében.

A fentiek alapján a Bizottság úgy határozott, hogy kezdeményezést terjeszt elő azzal a céllal, hogy felhatalmazza azokat az uniós tagállamokat, amelyek még nem részes felei az egyezménynek, hogy megerősítsék az egyezményt vagy csatlakozzanak ahhoz. A Bizottság 2022. évi éves munkaprogramjában hivatkozás történt erre a kezdeményezésre: *„Ezenkívül intézkedéseket fogunk javasolni [...] a kiszolgáltatott helyzetben lévő felnőttek védelmére irányuló igazságügyi együttműködés megerősítésére”*.

Mivel a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény azon államok előtt áll nyitva aláírásra és megerősítésre, amelyek 1999. október 2-án a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia tagjai voltak (az Egyezmény 53. cikke)⁹, a következő tagállamoknak kell majd aláírniuk és megerősíteniük az egyezményt: Bulgária, Spanyolország, Horvátország, Magyarország, Románia, Szlovénia, Szlovákia és Svédország. Ezzel szemben Írországnak, Olaszországnak, Luxemburnak, Hollandiának és Lengyelországnak csak megerősíteniük kell az egyezményt, mivel már aláírták azt. Litvániának csatlakoznia kell majd az egyezményhez, mivel 2001. október 23. óta tagja a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferenciának.

⁷ A Bizottság és a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia közös konferenciája a kiszolgáltatott helyzetben lévő felnőttek nemzetközi védelméről, Brüsszel, 2018. december 5–7., <https://www.hcch.net/en/news-archive/details/?varevent=654>.

⁸ [A Tanács következtetései a kiszolgáltatott helyzetben lévő felnőtteknek az Európai Unió egészében való védelméről](#) (2021. június 7.).

⁹ 53. cikk:

(1) Az egyezmény aláírásra nyitva áll azon államok előtt, amelyek a Hágai Nemzetközi Magánjogi Értekezlet tizenharmadik ülésszakának idején annak tagjai voltak.

(2) Az egyezményt meg kell erősíteni, el kell fogadni vagy jóvá kell hagyni, és a megerősítő, elfogadó vagy jóváhagyó okiratokat az egyezmény letéteményesénél, a Holland Királyság Külügyminisztériumánál kell letétbe helyezni.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Jelenleg nincsen a felnőttek határokon átnyúló védelmére vonatkozó uniós jogszabály. Ez a javaslat azonban a felnőttek védelmével kapcsolatos polgári ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az intézkedések elismeréséről és végrehajtásáról, a közokiratokról és a képviseleti jogköréről, valamint a felnőttek védelmével kapcsolatos polgári ügyekben folytatott együttműködésről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló bizottsági javaslatcsomag részét képezi. A javaslat előírja, hogy a tagállamokban alkalmazni kell a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény egyes szabályait, és kiegészítő szabályokat állapít annak elősegítése érdekében, hogy még szorosabb együttműködés jöjjön létre az EU-n belül ezen a területen.

E javaslat tárgya a még nem részes fél tagállamok általi megerősítés és csatlakozásuk a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezményhez, amely az egyetlen nemzetközi eszköz a felnőttek határokon átnyúló védelmével kapcsolatos nemzetközi magánjogi kérdések kezelésére.

Mindkét javaslat a nemzetközi magánjogot érinti, amely az EU-n belül jól fejlett szakpolitikai terület. Ugyanis az EU 2000 óta számos jogalkotási aktust fogadott el a határokon átnyúló vonatkozású polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés területén. E jogalkotási aktusok egyike sem szabályozza azonban a személyek cselekvőképességének határokon átnyúló vonatkozásait¹⁰ vagy azon felnőttek védelmét, akik „személyes képességeik hiányának vagy korlátozottságának szintje miatt”¹¹ nincsenek olyan helyzetben, hogy megvédhessék érdekeiket.

A javasolt rendelet a tagállamokban lenne alkalmazandó, a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény viszont alkalmazandó lenne azokra a nem uniós államokra, amelyek az egyezmény Szerződő Felei. Mivel az EU-ban élő felnőtteknek tagállamok és nem uniós országok tekintetében is lehetnek kapcsolataik (például vagyonnal rendelkeznek ott vagy személyes kapcsolatok fűzik őket az országhoz), a felnőttek védelmére vonatkozó koherens nemzetközi magánjogi keret mind az EU-ban, mind az egyezményben részes nem uniós országokban alapvető fontosságú a felnőttek nemzetközi helyzetekben való védelmének biztosításához.

A két javaslat tehát kiegészíti egymást, ezért együttesen kerülnek előterjesztésre.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Az EU és tagállamai részes felei a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló egyezménynek, amely 2006-os elfogadása óta a fogyatékkal élő személyek jogainak nemzetközi alapját képezi.

A felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény 3. cikkének c) pontja olyan rendelkezéseket tartalmaz, amelyek (főként a „gyámság, gondnokság és hasonló intézmények” kifejezések használata miatt) állítólagosan előnyben részesítik vagy támogatják a helyettes döntéshozatali intézkedéseket. Felmerült a kérdés, hogy ez előnyben részesítheti vagy lehetővé teheti-e olyan intézkedések elismerését, amelyek helyettes döntéshozatalt

¹⁰ Az egyetlen kivétel a természetes személyek cselekvőképességére vonatkozó szabály a szerződéses kötelezettségekre alkalmazandó jogról szóló, 2008. június 17-i 593/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (Róma I.) 13. cikkében meghatározott, polgári és kereskedelmi ügyekben fennálló, határokon átnyúló szerződéses kötelezettségek keretében.

¹¹ A felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény 1. cikkének (1) bekezdése.

hoznak létre a támogatott döntéshozatal helyett, továbbá hogy ez sértené-e a felnőttek autonómiához és egyenlőséghez való jogát.

A felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezménynek a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezményben foglalt jogokkal való összhangját és egymást kiegészítő jellegét számos alkalommal elismerték, például a Bizottság és a Hágai Nemzetközi Magánjogi Konferencia fent említett közös konferenciáján 2018-ban elfogadott következtetéseiben és ajánlásokban (2. és 3. következtetés)¹².

A felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény nemzetközi magánjogi eszköz. Az anyagi jog szempontjából semleges, amennyiben semmilyen típusú intézkedést sem ír elő, és preambulumban a felnőtt érdekeit, méltóságának és autonómiájának tiszteletben tartását tekinti elsődleges szempontnak. A határokon átnyúló együttműködés elősegítésével, valamint a jogi és gyakorlati akadályok felszámolásával előmozdítja a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény néhány fontos célkitűzését. Az említett célkitűzések közé tartozik a törvény előtti egyenlő elismerésről szóló 12. cikk és a nemzetközi együttműködésről szóló 32. cikk, amely tekintetében a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény létrehozta a központi hatóságok rendszerét.

Ezenkívül nem minden fogyatékossgal élő személy olyan felnőtt, akinek a felnőttek nemzetközi védelméről szóló 2000. évi Hágai Egyezmény értelmében határokon átnyúló védelemre van szüksége, hanem csak azok, akik nincsenek olyan helyzetben, hogy megvédhessék személyes és pénzügyi érdekeiket. Hasonlóképpen, nem minden csökkent pszichoszociális képességgel rendelkező felnőtt fogyatékossgal élő személy.

Érdemes emlékeztetni arra is, hogy a Fogyatékossgal Élő Személyek Jogaival Foglalkozó Bizottság a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezménynek az EU-n belüli végrehajtásáról szóló 2015. évi jelentésében aggodalmát fejezte ki azokkal az akadályokkal kapcsolatban, amelyekkel a fogyatékossgal élő személyek szembesülnek, amikor egyik tagállamból a másikba költöznek. A Bizottság azt ajánlotta, hogy az EU „tegyen azonnali lépéseket annak biztosítására, hogy valamennyi fogyatékossgal élő személy és családja másokkal azonos alapon élvezhesse a szabad mozgáshoz való jogát”¹³.

A fogyatékossgal élő személyek jogaival foglalkozó különleges ENSZ-előadó megrendelt egy jogi tanulmányt¹⁴, amelyhez kapcsolódóan a fogyatékossgal élő személyek jogaival foglalkozó különleges ENSZ-előadó és az időskorúak emberi jogainak maradéktalan érvényesülésével foglalkozó független ENSZ-szakértő együttes nyilatkozatot¹⁵ tett. Ezek a dokumentumok tisztázták a kérdést, megállapítva, hogy a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény elegendő teret hagy az értelmezésnek és a gyakorlati fejlesztéseknek, és úgy alakítható, hogy tükrözze a nemzeti jogszabályok korszerűsítését. A különleges előadó emlékeztet arra, hogy a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezménnyel való

¹² [88f10f24-81ad-42ac-842c-315025679d40.pdf \(hcch.net\)](https://www.hcch.net/doc/88f10f24-81ad-42ac-842c-315025679d40.pdf)

¹³ Concluding observations on the initial report of the European Union: Committee on the Rights of Persons with Disabilities, (2015) draft prepared by the Committee.

¹⁴ [„Interpreting the 2000 Hague Convention on the International Protection of Adults Consistently with the UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities \(CRPD\)”](#) (A felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény értelmezése a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménnyel összhangban) című tanulmány.

¹⁵ [Gerard Quinn, a fogyatékossgal élő személyek jogaival foglalkozó különleges ENSZ-előadó és Claudia Mahler, az időskorúak emberi jogainak maradéktalan érvényesülésével foglalkozó független ENSZ-szakértő együttes nyilatkozata – Reflections on the Hague Convention \(2000\) on the International Protection of Adult](#) (Észrevételek a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezményről), 2021. július 8.

kollízió elkerülésére irányuló rendelkezéseket tartalmaz, és hogy a két eszköz kiegészítheti egymást, és ki is kell egymást egészíteniük. Az EU-nak és tagállamainak ki kell használnia a rendelkezésre álló értelmezési teret oly módon, hogy biztosítsák az egyezménynek való megfelelést.

A felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény alkalmazásakor azok a Szerződő Államok, amelyek a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezménynek is részes felei, kötelesek tiszteletben tartani a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezményt és az abban foglalt elveket. Az Európai Unió Bíróságának állandó ítélkezési gyakorlata szerint a nemzetközi egyezmények az uniós jog szerves részét képezik, így végrehajtásuknak meg kell felelnie az arányosság elvének, amely az uniós jog egyik általános elve¹⁶.

A Bizottság 2021 márciusában elfogadta a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló stratégiát (2021–2030)¹⁷. Ez a stratégia elsősorban a fogyatékossgal élő személyek „igazságszolgáltatáshoz, jogvédelemhez, szabadsághoz és biztonsághoz való hozzáféréseinek” javításával foglalkozik. Ennek elérése érdekében a különböző kezdeményezések között kifejezetten szerepel, hogy „a Bizottság együttműködik a tagállamokkal a kiszolgáltatott helyzetben lévő felnőttek nemzetközi védelméről szóló 2000. évi hágai egyezménynek a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménnyel összhangban történő végrehajtása érdekében, többek között a kiszolgáltatott felnőttek, különösen a szellemi fogyatékossgal élők határokon átnyúló helyzetekben való védelméről szóló tanulmány révén, hogy előkészítse a hágai egyezmény valamennyi tagállam általi ratifikálását”¹⁸.

A Bizottság 2021-ben készített egy jogi tanulmányt¹⁹, amely többek között arra a következtetésre jutott, hogy a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény valamennyi tagállam általi megerősítése orvosolná a felnőttek határokon átnyúló védelme terén fennálló jelentős hiányosságokhoz és következtetlenségekhez kapcsolódó egyes problémákat.

Amint a Tanács elfogadja ezt a határozatot, a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény az uniós jog részévé válik. Így azt az Európai Unió Bírósága értelmezheti mind az EU általános alapelvei – a személyek szabad mozgásának biztosítása, az igazságszolgáltatáshoz való jog és az alapvető jogok teljes körű tiszteletben tartása –, mind pedig a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény fényében.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

E javaslat tárgya egyes tagállamok felhatalmazása arra, hogy az EU érdekében megerősítsenek egy nemzetközi egyezményt, illetve csatlakozzanak ahhoz. A polgári és kereskedelmi ügyekben folytatott igazságügyi együttműködést az EUMSZ 81. cikke szabályozza, ami tehát az e területen meglévő uniós hatáskör jogalapja. Ezért az alkalmazandó jogalap az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 218. cikkének (6) bekezdése, összefüggésben az EUMSZ 81. cikkének (2) bekezdésében foglalt anyagi jogalappal.

¹⁶ Lásd például: a Bíróság 2021. november 9-i végzése, Agenzia delle dogane e dei monopoli – Ufficio delle Dogane di Gaeta kontra Punto Nautica Srl, C-255/20, ECLI:EU:C:2021:926., 33. pont.

¹⁷ [Stratégia a fogyatékossgal élő személyek jogainak érvényre juttatásáért \(2021–2030\)](#)

¹⁸ Lásd a stratégiát 5.1. pontját.

¹⁹ [Study on the cross-border legal protection of vulnerable adults in the Union, Publications Office of the Union \(europa.eu\)](#) (Tanulmány az Unión belül kiszolgáltatott helyzetben lévő felnőtteknek határokon átnyúló jogi védelméről (europa.eu)).

Az EUMSZ 81. cikkének (3) bekezdése nem alkalmazandó, mivel a felnőttek határokon átnyúló védelme nem családjogi kérdés.

Az EUMSZ 81. cikkének (3) bekezdése értelmében vett „családjog” fogalmát önállóan, a tagállamok nemzeti jogszabályaiban szereplő meghatározástól függetlenül kell értelmezni.

Az uniós jog eddig meglehetősen megszorítóan értelmezte a fogalmat, és azt a családi kapcsolatokra – például a házassági ügyekre, a szülői felelősségre vagy a tartási kötelezettségekre – vonatkozó szabályokra korlátozta.

Nem ritka, hogy a kiszolgáltatott helyzetben lévő felnőttek a családtagok által biztosított védelemben részesülnek. Egyes tagállamokban a kiszolgáltatott helyzetben lévő felnőttek jogi védelmét törvény erejénél fogva a házastársnak vagy a családtagoknak kell ellátniuk. A felnőtt családja azonban – ha van egyáltalán családjuk – csupán az egyik olyan környezet, amelyben a védelem biztosítható. A családtagok közreműködése nem szükséges követelmény, és arra a nemzetközi magánjog szabályai sem irányadók. A felnőtt védelmének ehelyett az a központi kérdése, hogy milyen támogatást nyújtanak számára, valamint, hogy a felnőtt családi kapcsolataitól függetlenül biztosítják-e a méltósághoz, az önrendelkezéshez, a megkülönböztetésmentességhez és a társadalmi befogadáshoz való jogát.

Meg kell jegyezni, hogy a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény a családjogi kérdésekre vonatkozó uniós rendeletekkel ellentétben nem tartalmaz semmilyen hivatkozást a családi kapcsolatokra (mint például a „szülő”, a „gyermek” vagy a „házastárs”).

A javasolt rendelet kiegészíti a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezményt, és tartalmazni fogja az egyezmény egyes szabályait, különösen a nemzetközi joghatóságra és az alkalmazandó jogra vonatkozó szabályokat, közvetlenül alkalmazandóvá téve azokat a tagállamokban.

Ezért az EUB állandó ítélkezési gyakorlata szerint fennáll annak a kockázata, hogy a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény érintheti vagy megváltoztathatja a javasolt rendelet hatályát.

Az uniós szabályok alkalmazási körét a nemzetközi kötelezettségvállalások akkor érinthetik vagy változtathatják meg, ha az utóbbiak az ilyen szabályok által jelentős részben már szabályozott tárgykörhöz tartoznak, vagy az uniós jog előrelátható fejleményeinek fényében ahhoz fognak tartozni, mint a jelen ügyben²⁰.

Ezért a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény az EUMSZ 3. cikkének (2) bekezdésével összhangban az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozik.

Az EU ezért felhatalmazhatja a tagállamokat arra, hogy a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény részes felévé váljanak vagy azok maradjanak.

Mivel csak államok válhatnak részes feleivé az egyezménynek, és ez utóbbi nem tartalmaz olyan záradékot, amely lehetővé tenné az EU számára, hogy részes félle váljon, az Európai Unió Bíróságának állandó ítélkezési gyakorlata értelmében a tagállamok az Unió érdekében

²⁰ Lásd különösen az 1/13. sz. vélemény 73. és 74. pontját, és az ott idézett ítélkezési gyakorlatot.

eljárva megerősíthetik az egyezményt vagy csatlakozhatnak ahhoz, valamint annak részes felei maradhatnak²¹.

Hasonló kezdeményezésre került sor már 2008-ban egyes tagállamoknak a gyermekek védelméről szóló 1996. évi Hágai Egyezmény²² megerősítésére vagy az ahhoz történő csatlakozásra való felhatalmazása érdekében.

Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt 21. jegyzőkönyv értelmében az igazságügy területén elfogadott jogi intézkedések Írországra nézve nem kötelezők, és azokat Írországból nem kell alkalmazni. Ha azonban javaslat kerül előterjesztésre ezen a területen, Írország bejelentheti, hogy részt kíván venni az intézkedés elfogadásában és alkalmazásában, az intézkedés elfogadását követően pedig bejelentheti, hogy el kívánja fogadni az adott intézkedést.

Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek a határozatnak az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.

- **Arányosság**

Ez a javaslat azoknak a már elfogadott tanácsi határozatoknak a mintájára készült, amelyek felhatalmazzák a tagállamokat egy nemzetközi egyezményhez való csatlakozásra. Nem lépi túl a felnőttek határokön átnyúló védelmével kapcsolatos koherens uniós fellépés céljának eléréséhez szükséges mértéket azáltal, hogy az egyezményben még nem részes tagállamok számára biztosítja, hogy meghatározott időn belül megerősítsék a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezményt, vagy csatlakozzanak ahhoz.

Az is nyilvánvaló, hogy a tagállamok megőrzik hatáskörüket a felnőttek védelmét célzó anyagi jogi szabályok elfogadásának szabályozása tekintetében.

A javaslat ezért megfelel az arányosság elvének.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Mivel a javaslat olyan nemzetközi megállapodásra vonatkozik, amelyet egyes tagállamoknak az Unió érdekében meg kell erősíteniük és csatlakozniuk kell ahhoz, az egyetlen alkalmazható jogi eszköz a 218. cikk (6) bekezdése szerinti tanácsi határozat.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Ezt a javaslatot, valamint a tárgykörre vonatkozó rendeletre irányuló párhuzamos javaslatot az érdekelt felekkel folytatott intenzív és széles körű konzultációk előzték meg.

²¹ Az Európai Unió Bíróságának 1/13. véleménye, 44. pont és az ott idézett ítélkezési gyakorlat.

²² A Tanács határozata (2008. június 5.) egyes tagállamoknak a szülői felelősséggel és a gyermekek védelmét szolgáló intézkedésekkel kapcsolatos együttműködésről, valamint az ilyen ügyekre irányadó joghatóságról, alkalmazandó jogról, elismerésről és végrehajtásról szóló, 1996. évi Hágai Egyezménynek a Közösség érdekében történő megerősítésére vagy az ahhoz történő csatlakozásra, valamint egyes tagállamoknak a közösségi jog vonatkozó belső szabályozásának alkalmazására vonatkozó nyilatkozat tételére való felhatalmazásáról (HL L 151., 2008.6.11., 36. o.).

2022 elején **nyilvános konzultációra**²³ és **véleményezési felhívásra**²⁴ került sor. A válaszadók többsége – köztük a tagállamok, valamint az ügyvédek és közjegyzőket képviselő szakmai szervezetek – támogatta azt az uniós kezdeményezést, amely arra kötelezné a tagállamokat, hogy megerősítsék a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezményt. Szorgalmazták továbbá az egyezményt kiegészítő uniós eszköz létrehozását. Egy nem kormányzati szervezet, a fogyatékossgal élő személyek jogainak védelmével foglalkozó ernyőszervezet aggodalmát fejezte ki a fogyatékossgal élő felnőttek alapvető jogaival kapcsolatban, ha az uniós eszköz elősegítené a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és a fogyatékossgal élő felnőttek alapvető jogainak megsértésével hozott határozatok elismerését. Ez gyakran felmerülő kérdés, amely a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény közötti viszonyt érinti, és amellyel a 14. és a 15. lábjegyzetben említett tanulmány és együttes nyilatkozat foglalkozott.

A konzultációs stratégia részeként 2022. szeptember 29-én **informális online megbeszélést** tartottak az érdekelt felekkel. Emellett a Bizottság 2022. október 27-én **online találkozót szervezett a tagállamok szakértőivel**, hogy tájékoztatást nyújtson a felnőttek védelmére irányuló kezdeményezésről, és alkalmat adjon a kezdeti véleménycserére.

Végezetül a 2022. november 7-én és 8-án tartott ülésen konzultációra került sor a **polgári és kereskedelmi ügyekben illetékes Európai Igazságügyi Hálózattal** a jövőbeli kezdeményezésben betöltött lehetséges szerepéről.

Összegezve, valamennyi konzultációs tevékenység során megállapítható volt, hogy határozott támogatás és összességében pozitív visszajelzések övezik a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezményt. Ezen túlmenően a konzultációk azt mutatták, hogy további uniós szintű intézkedésekre van szükség, és a legtöbb érdekelt fél támogatja azokat.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

2021-ben **jogi tanulmány**²⁵ készült. A tanulmány szerzői az alábbi következtetésekre jutottak: i. jelentős hiányosságok és következtetlenségek tapasztalhatók a kiszolgáltatott helyzetben lévő felnőttek nemzetközi védelme terén (a joghatóságra vonatkozó szabályok, a képviseleti jogkör elismerése, a jogbiztonság hiánya és a hatóságok gyakorlati problémái); ii. a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény EU-n belüli általános megerősítése közvetlenül orvosolná e problémák egy részét mind a tagállamok között, mind a harmadik országok viszonylatában; és iii. egy uniós eszköz tovább erősítené a kiszolgáltatott helyzetben lévő felnőttek védelmét, és megkönnyítené életüket és a felelős hatóságok munkáját.

²³ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12965-Civil-judicial-cooperation-EU-wide-protection-for-vulnerable-adults_hu

²⁴ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12965-Civil-judicial-cooperation-EU-wide-protection-for-vulnerable-adults/public-consultation_hu

²⁵ [Study on the cross-border legal protection of vulnerable adults in the Union, Publications Office of the Union \(europa.eu\)](#) (Tanulmány az Unión belül kiszolgáltatott helyzetben lévő felnőtteknek határokon átnyúló jogi védelméről (europa.eu)).

Az Európai Parlament jogalkotási kezdeményezéséről szóló jelentését (2016) kísérő tanulmány²⁶ és az Európai Jogi Intézet jelentése²⁷ (2020) további szakértői észrevételeket tartalmaz a felnőttek határokon átnyúló védelmének témájában.

- **Hatásvizsgálat**

2022-ben hatásvizsgálat készült, hogy az feltárja a felnőttek határokon átnyúló védelmének javítására az EU-n belül rendelkezésre álló különböző szakpolitikai lehetőségeket, és értékeli azok hatását.

Mivel e javaslat tárgya kizárólag a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény egyes tagállamok általi megerősítésére és ahhoz való csatlakozásra, a hatásvizsgálat megállapításainak részletesebb magyarázata a kísérő rendeletjavaslatban fog szerepelni. Helyénvaló a jelenlegi elemzést annak jelzésére korlátozni, hogy mi a kiválasztott szakpolitikai alternatíva.

Ez magában foglalja az egyezményt kiegészítő rendeletet, valamint az egyezmény azon tagállamok általi megerősítését, amelyek még nem részes felei annak, és az ahhoz való csatlakozásukat. Ez biztosítaná, hogy a felnőttek határokon átnyúló helyzetekben való védelmére vonatkozó megfelelő nemzetközi magánjogi szabályok ne csak uniós szinten legyenek alkalmazandók, hanem a tagállamok és a nem uniós országok között is. Emellett az összes tagállam általi megerősítés várhatóan több nem uniós országot ösztönözne az egyezményhez való csatlakozásra.

- **Alapjogok**

A javasolt intézkedés általános célja a felnőttek alapvető jogainak védelme az EUMSZ 6. cikkével, az Európai Unió Alapjogi Chartájával és a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló egyezménnyel összhangban.

Határokon átnyúló helyzetekben ez magában foglalná különösen a felnőtt külföldön található vagyona tulajdonjogától való megfosztásának vagy az ahhoz való hozzáférés megtagadásának megelőzését, az igazságszolgáltatáshoz való jog garantálását, valamint a felnőtt önrendelkezésének és autonómiájának biztosítását.

A felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény a nemzetközi magánjog szabályainak harmonizálása révén összekapcsolja a különböző jogrendszereket annak érdekében, hogy az egyezmény hatályán belül megkönnyítse a felnőttek jogainak megkülönböztetésmentes tiszteletben tartását, érdekeik védelmét és jog- és cselekvőképességük gyakorlását.

Az egyezmény preambuluma ezeket az értékeket tükrözi: megerősíti, hogy a felnőtt méltóságának és autonómiájának tiszteletben tartását elsődleges szempontnak kell tekinteni. Ezeket a prioritásokat a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló egyezmény preambuluma is rögzíti.

Az egyezmény szabályai értelmében, ha az egyik Szerződő Államban egy illetékes hatóság védelmi intézkedést hoz, az intézkedésnek hatályban kell maradnia egy másik Szerződő

²⁶ [Protection of Vulnerable Adults – European Added Value Assessment](#) (A kiszolgáltatott helyzetben lévő felnőttek védelme – az európai hozzáadott érték értékelése).

²⁷ [The Protection of Adults in International Situations, report of the European Law Institute](#) (A felnőttek védelme nemzetközi helyzetekben, az Európai Jogi Intézet jelentése).

Államban, például ha a felnőtt az egyik Szerződő Államból a másikba költözik. Az egyezmény emellett olyan biztosítékokat is tartalmaz, amelyek lehetővé teszik az intézkedések elismerésének vagy végrehajtásának megtagadását, például abban az esetben, ha az intézkedést olyan hatóság hozta, amelynek a joghatósága nem az egyezmény által előírt indokok egyikén alapult, vagy nem volt azokkal összhangban, vagy ha az elismerés ellentétes lenne a megkeresett állam közrendjével²⁸. Ebben az összefüggésben az intézkedés által érintett felnőtt alapvető jogainak megsértése indokolhatja az elismerés megtagadását.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javasolt határozatnak nincsenek költségvetési hatásai az Európai Unió tekintetében.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Mivel a javaslat az Európai Unió egyes tagállamainak a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény megerősítésére vagy az ahhoz való csatlakozásra vonatkozó felhatalmazására vonatkozik, a javaslat végrehajtásának nyomon követése elsődlegesen arra irányul, hogy e tagállamok a tanácsi határozattal összhangban tiszteletben tartják-e az egyezmény megerősítésére vagy az ahhoz való csatlakozásra rendelkezésre álló időkeretet.

Azt követően azonban, hogy valamennyi tagállam az egyezmény részes felévé válik, a tervek szerint számos intézkedés kerül majd végrehajtásra az egyezmény ismertségének növelése és helyes alkalmazásának biztosítása érdekében. Emellett az egyezmény működésével foglalkozó jövőbeli különbizottságok előkészítése keretében összehangolt uniós álláspontokat fognak elfogadni, ami lehetővé teszi az EU számára, hogy nyomon kövesse ezen eszköz tagállamok általi végrehajtását.

²⁸ A felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény 22. cikkében található azon indokok felsorolása, amelyek alapján az illetékes hatóság valamely intézkedés elismerését és végrehajtását mérlegelés alapján megtagadhatja.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

**a tagállamoknak az Európai Unió érdekében a felnőttek nemzetközi védelméről szóló,
2000. január 13-i egyezmény részes feleivé válására vagy annak maradására való
felhatalmazásáról**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 81. cikke
(2) bekezdésére, összefüggésben a 218. cikk (6) bekezdésének a) pontjával,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament véleményére¹,

mivel:

- (1) Az Unió célul tűzte ki a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség megteremtését, fenntartását és továbbfejlesztését – az alapvető emberi jogok maradéktalan tiszteletben tartása mellett –, amelyben biztosított a személyek szabad mozgása és az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés.
- (2) E cél elérése érdekében az Unió számos jogalkotási aktust fogadott el a határokon átnyúló vonatkozású polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés területén. Az Unió – saját jogán vagy az Unió érdekében eljáró tagállamain keresztül – több nemzetközi egyezménynek is részes fele ugyanezen a területen.
- (3) Azonban egyetlen uniós jogszabály sincs azon felnőttek határokon átnyúló védelme terén, akik személyes képességeik hiányának vagy korlátozottságának szintje miatt nincsenek olyan helyzetben, hogy megvédhessék érdekeiket, vagy akik igényelhetik, hogy az egyik tagállamban jog- és cselekvőképességük gyakorlásához nyújtott támogatás az egész Unióban megillesse őket.
- (4) Határokon átnyúló helyzetekben különböző nehézségek merülhetnek fel a felnőttek számára, többek között azokban az esetekben, amikor ezek a felnőttek egy másik tagállamba költöznek, vagy ha vagyonuk vagy vagyontárgyaik egy másik tagállamban találhatók. Nehézségek merülhetnek fel például abban az esetben, ha az egyik tagállamban a felnőttek védelme érdekében hozott intézkedésekre egy másik tagállamban kell hivatkozni, vagy ha később külföldön kell hivatkozni felnőttek által a képviselőik számára biztosított képviseleti jogkörre, amely arra az esetre vonatkozik, ha a felnőttek nincsenek abban a helyzetben, hogy megvédjék érdekeiket. E nehézségek súlyos negatív következményekkel járhatnak a határokon átnyúló ügyletek során a jogbiztonságra, a felnőttek jogaira és jóllétére, valamint méltóságuk tiszteletben tartására nézve. Különösen hátrányosan érinthetik a felnőttek alapvető jogait, például az igazságszolgáltatáshoz való jogot, az önrendelkezéshez és az autonómiához való jogot, valamint a tulajdonhoz és a szabad mozgáshoz való jogot.

¹ HL C ., ., . o.

- (5) Tehát a személyes képességekkel nem vagy csak korlátozottan rendelkező felnőttek alapvető jogainak fokozott védelme érdekében szükség van a határokon átnyúló helyzeteket szabályozó egységes nemzetközi magánjogi szabályokra. Nemzetközi szinten a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. január 13-i egyezmény (a továbbiakban: a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény) tartalmazza ezeket a szabályokat. Az egyezmény a joghatóságra, az alkalmazandó jogra, az említett felnőttek védelmét szolgáló intézkedések elismerésére és végrehajtására, a képvisleti jogkörre alkalmazandó jogra, valamint a Szerződő Felek hatóságai közötti együttműködésre vonatkozó szabályokat állapít meg.
- (6) A felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény értelmében csak a szuverén államok lehetnek annak részesei. Ezért az Unió nem kötheti meg az egyezményt.
- (7) Az Európai Unió már régóta célja, hogy valamennyi tagállam megerősítse a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezményt, és csatlakozzon ahhoz.
- (8) Mostanáig Belgium, a Cseh Köztársaság, Németország, Észtország, Görögország, Franciaország, Ciprus, Lettország, Málta, Ausztria, Portugália és Finnország vált a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény részes felévé. Írország, Olaszország, Luxemburg, Hollandia és Lengyelország csak aláírta azt.
- (9) A Bizottság [...] -án/-én a felnőttek védelmével kapcsolatos polgári ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, az intézkedések elismeréséről és végrehajtásáról, a közokiratokról, és a képvisleti jogkörrel, valamint a felnőttek védelmével kapcsolatos polgári ügyekben folytatott együttműködésről szóló rendeletre irányuló javaslatot nyújtott be (a továbbiakban: a javasolt rendelet). A javaslat előírja, hogy a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény egyes szabályait alkalmazni kell a tagállamok között, és kiegészítő szabályokat állapít annak elősegítése érdekében, hogy még szorosabb együttműködés jöjjön létre az EU-n belül ezen a területen. Átfedés és szoros kapcsolat áll fenn a javasolt rendelet rendelkezései, valamint a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény között.
- (10) Ezért fennáll annak a kockázata, hogy a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény érintheti vagy megváltoztathatja a javasolt rendelet hatályát. Ezért a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény az Európai Unió működéséről szóló szerződés 3. cikkének (2) bekezdésével összhangban az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozik.
- (11) A Tanácsnak ezért fel kell hatalmaznia azokat a tagállamokat, amelyek még nem részes felei a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezménynek, hogy az Unió érdekében írják alá és erősítsék meg az egyezményt vagy csatlakozzanak ahhoz, az e határozatban meghatározott feltételek mellett. A Tanácsnak továbbá fel kell hatalmaznia azokat a tagállamokat, amelyek a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény részes felei, hogy maradjanak annak részes felei.
- (12) Az Unió és tagállamai részes felei *a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménynek* (a továbbiakban: a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény).
- (13) Az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés értelmében a felnőttek védelmének területére vonatkozó anyagi jogi jogszabályok és eljárási szabályok elfogadása a tagállamok hatáskörébe tartozik. A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény szerződő feleiként a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a felnőttekkel való bánásmódra vonatkozó nemzeti anyagi és

eljárási jogszabályaik összhangban legyenek a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló egyezményben előírt emberi jogi kötelezettségekkel, beleértve a „gyámságra” és a „gondnokságra”, valamint a cselekvőképtelenségre vonatkozó, a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény 3. cikkében említett intézkedéseket.

- (14) A felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. évi Hágai Egyezmény szabályait a fogyatékkal élő személyek jogairól szóló egyezmény szerinti emberi jogi kötelezettségekkel összhangban kell alkalmazni.
- (15) E kötelezettség be nem tartása érintheti a harmadik országok által hozott intézkedések tagállamok általi elismerését és végrehajtását is.
- (16) [[Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az EUMSZ-hez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 1. és 2. cikkével összhangban, az említett jegyzőkönyv 4. cikkének sérelme nélkül, Írország nem vesz részt ennek a határozatnak az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó.] VAGY
- (17) Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyv 3. cikkével összhangban Írország [...-án/-én kelt levelében] bejelentette, hogy részt kíván venni ennek a határozatnak az elfogadásában és alkalmazásában.
- (18) Az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv 1. és 2. cikke értelmében Dánia nem vesz részt ennek a határozatnak az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

- (1) A Tanács felhatalmazza a tagállamokat hogy a 2. cikkben foglalt feltételekre is figyelemmel az Unió érdekében a felnőttek nemzetközi védelméről szóló, 2000. január 13-i egyezményhez (a továbbiakban: az egyezmény) részes feleivé váljanak vagy azok maradjanak.
- (2) Az egyezmény szövegét csatolták e határozathoz.

2. cikk

Bulgária, [Írország], Spanyolország, Horvátország, Olaszország, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, Hollandia, Lengyelország, Románia, Szlovénia, Szlovákia és Svédország megteszi a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy megerősítő vagy csatlakozási okiratát legkésőbb [24 hónappal e határozat elfogadását követően] letétbe helyezze az egyezmény letétmentényeseként eljáró Holland Királyság Külügyminisztériumánál.

3. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*